

Glad i Anden

Under läsningen av C. S. Lewis där han talade om "glossolalia" började mitt hjärta spontant producera ljud. Det skedde av ren glädje så ingenting hindrade rörelsen i mig. Många har varit med om detsamma. Efter detta kunde jag inte vara misstänksam mot alla former av väckelse där tungotal var centralt. Jag kunde tycka vad jag ville om alla kroppsliga spasmer och underliga beteenden -- och är fortfarande uttråkad av dessa -- men själva glädjen inifrån som producerar tal i tungor visste jag var underbar. Jag tog med mig denna visshet in i min katolska kyrka och vi är många idag som gläds åt just denna gåva. Den har sin plats och är central i det andliga livet, var det än växer fram i termer av kultur, samhälle, språk, traditioner av kyrklig eller världslik art.

Anden

Alltifrån begynnelsen finns denna Ande och när Jesus sänder den har den begåvats med livgivande i en helt ny mening: genom att vi dör med Honom på korset, kan vi "gifta om oss", för att prata med Paulus (Rom 7), och bli vigda med Frälsaren själv. Men det sker genom Anden som han gav oss som Hjälpare och Livgivare.

Andens gåva

Anden ger oss liv och på många sätt. Pingsten är formellt och tidsligt den händelse då gåvan anländer som eld till de närvarande. Men detta händer ständigt för gåvan ges varje stund för varje människa. Därför är pingsten i själva verket den stora Missionen från Gud, den som sprider sig överallt, vare sig vi med våra kyrkor gjort det till missionsfält eller inte. Ett typexempel är Kina, där vår västliga mission försvann i det kommunistiska landet mot slutet av 1940-talet. Under 1980-talet växte Andens inspiration massivt och Kina kommer snart att vara världens mest kristna land. Inhemska predikanter för Andens glädje vidare och vi får en levande kinesisk kristen tro som vi kan lära oss mycket av. Tal i tungor är allmänt förekommande, ja ett klart centralt element i tron.

Andens särskilda gåva: talet i tungor

Att känna värmen inifrån som bubblar ut i stavelser som ett främmande språk, är tveklöst en särskild gåva från Anden. Denna gåva kan inte ersätta de andra gåvorna, som Paulus så tydligt anger. Han vill även varna oss för att låta den vara dominerande under våra samlingar i kyrkor. Men andtalets gåva är central på ett annat sätt: endast den gåvan ger fullt uttryck för glädjen inifrån.

Sång ger uttryck, lovprisande med begripliga ord och attribut ger uttryck. Liturgier och ceremonier ger starka uttryck. Men ingenting ger sådant uttryck som tungotalet, eftersom begränsningarna i konceptuella ord och satser är sprängda. Hjärtat talar på detta sätt, inte på de andra sätten eftersom det mentala uppenbarligen får styra mer eller mindre i dem. När hjärtat är fullt kan det mentala eller semantiska inte längre hårbärgera glädjen. I situationer där vi ropar inom oss på anden går det inte att vara tyst längre och att tala i begripliga semantiskt korrekta satser är alldeles vid sidan av vad som sker. Vi måste ta till de ljud som endast liknar de fasta mentala konstruktionerna, orden och fraserna. Vi behöver låta hjärta göra det gränslösa.

Andens tal offentligt och privat

När vi längtar och känner Andens rörelser och vill uttrycka i tungor, kan det ske på två ganska olika sätt. När vi väcks till detta tal tillsammans med andra finns en härlig gemenskap med de andra och med predikanten eller mötesledarna. Men när vi i ensamhet eller bland folk helt opåkallat rörs av Anden så att vi måste ljuda ut detta i stavelser, blir det en del av det dagliga livet. Som Jackie Pullinger, missionären i Hon Kong, ofta påpekar är det enskilda tungotalet lika viktigt som bönen, om inte än viktigare. Det är den djupa rörelsen av andlig glädje som "säger mer" än alla ord kan göra. Det är den karisma som hjälper den ensamme, den som vistas bland hedningar och det moderna samhällets många idoler och avgudar, den som är skjuten åt sidan och marginaliserad i samhället av en rad olika skäl.

Upptäckten av andens tal

Först när en person känner ett djupt behov av att uttrycka en glädje som inte känner gränser, kan hon eller han upptäcka att talet kommer. Det kan vara enstaka stavelser som liksom riktas till Gud men involverar personen själv i detta moln av glädje och frid. När personen märker att behovet pockar på att säga denna stavelse eller flera i rad, och ingen ängslan finns att uttrycka dem, kan de börja rinna som en stark fors. Kanske personen blir avvaktande och försiktig och tänker att detta är väl tokigt. Men snart börjar det igen och kan ske mer avslappnat. Snar går detta ljuvliga "anfall" över. Nu vet individen att det ingår i glädjen att ge andens tal plats i

livet, kanske till en början endast i ensamhet och privat, men senare tillsammans med andra troende .

Glädjens karaktär

Det är inte lätt att beskriva denna sortens inre glädje i anden . Den lyfter oss och gör det orimliga kärt och det gränslösa alldeles intimt, samtidigt som en stor förväntan ligger i glädjen . Det är en förväntan som berättar om Kristi rike och glädje för oss . Men det är inte en logisk förväntan, eller en förvänta som måste peka tillbaka på skrift och dogma eller ens en konversation i teologiska termer . Den är mer direkt, den lyfter i nuet hela sammanhanget av hjärta, förhoppning och kärlek till Herren .

I sociala världsliga sällskap märker naturligtvis de flesta personens glädje och tar tacksamt emot den . Men samtidigt kan de inte få veta exakt vad personen är så glad över . Och är de inte troende eller öppna för helig ande, känner de snart att det är en galen glädje, opassande och inte socialt gångbar i samtal och umgänge . Många som drabbats av andetalets glädje vet hur opassande det kan vara att försöka beskriva denna inre rörelse . På ett kyrkkaffe i Missionskyrkan försökte jag vid kaffebordet försvara andetalets glädje och positiva sida . Men det knöt sig i flera personers sinnen och ämnet fick snart lämnas därhän . Det som spränger gränser är ofta inte kyrkligt passande . Pingsten i all ära, men det är historia och text som vi tror på, inte att förblanda med en aktuell inre

glädjerörelse . Jag gav naturligtvis upp försöket att tala förnuftigt om det som spränger allt förnuft .

Jämförelse med sången och gemensamma bönen

Andens tal får inte plats i orden eller i de färdiga formuleringarna, hur spännande de än är . Detsamma gäller musiken . Örat hör musiken och vi engagerar oss på olika personliga sätt i den . Men andens tal hör endast Guds egen röst som säger alltför underbara saker för att formulera i ord eller sång med melodi och lyriskt språk .

Det som kommer närmast andens tal är den kontinuerliga bönen, den som långsamt och oupphörligt säger Jesu Namn eller någon annan kort bönefras . Här är det inte det mentala innehållet som begränsar, inte heller någon melodi som skall sjungas . Det är en uppgående och förening med Jesus . Andetalet är mest likt denna form av bön .

Det som skiljer den kontinuerliga bönen och andetalet är periodiseringen . Den kontinuerliga bönen pågår ständigt . Andetalet är en inbrytade fors av glädjens vattenströmmar . Denna fors pågår en kortare stund och vilar sedan så att den stilla Jesusbönen kan återupptas . Andetalet är den ljuvliga glädjestormen som bryter in mer eller mindre ofta . Den pågående bönen är som den stilla strömmen mellan forsarna .

